

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL PASIŪLYMO IŠPLĖSTI 2021 METŲ NACIONALINĘ KOLEKTYVINĘ SUTARTĮ
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ IR ĮMONIŲ PROFESINIŲ
SĄJUNGŲ ORGANIZACIJŲ NARIAMS**

2020-12-01 Nr. NV-3270

Vilnius

Projekto rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM).

Tikslas: Nesutikti su profesinių sąjungų organizacijų pasiūlymu, kad 2021 m. nacionalinė kolektyvinė sutartis būtų išplėsta valstybės ir savivaldybių viešųjų įstaigų ir įmonių darbuotojams.

Esmė:

- 2020-10-16 Vyriausybė ir 5 profesinių sąjungų organizacijos (Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija, Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“, Lietuvos profesinė sąjunga „Sandrauga“, Respublikinė jungtinė profesinė sąjunga ir Nacionalinis pareigūnų profesinių sąjungų susivienijimas) pasirašė 2021 m. nacionalinę kolektyvinę sutartį (nacionalinė sutartis), kuria nustatytas 177 eurų pareiginės algos bazinis dydis ir sutartį pasirašiusių profsąjungų nariams (34,5 tūkst.) numatytos papildomos garantijos (2 papildomos apmokamos kasmetinių atostogų dienos; iki 10 darbo dienų apmokamos mokymosi atostogos, arba iki 20 darbo dienų mokymosi atostogos, mokant 50 proc. vidutinio asmens darbo užmokesčio; papildomos apmokamos dienos (iki 5 darbo dienų) sveikatai gerinti (negalės pasinaudoti, jei naudojasi mokymosi atostogomis).
- Sutartį pasirašiusios profesinių sąjungų organizacijos kreipėsi į Vyriausybę, siūlydamos pilna apimtimi išplėsti nacionalinės sutarties taikymą profesinių sąjungų nariams, dirbantiems valstybės ir savivaldybių viešosiose įstaigose ir įmonėse.
- Darbo Kodeksas numato, kad nacionalinės (tarpšakinės), teritorinės, šakos (gamybos, paslaugų, profesinės) kolektyvinės sutarties atskirų nuostatų taikymas socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu gali būti privalomai išplėstas atitinkamai visiems darbdaviams, kurie patenka į kolektyvinės sutarties taikymo sritį, ar tam tikros teritorijos ar šakos darbdaviams, jeigu tokį pasiūlymą raštu pateikė abi kolektyvinės sutarties šalys. (198 str. 1 d.)
- Profesinės sąjungos informavo, kad jos veikia 135 valstybės ir savivaldybių viešosiose įstaigose/ įmonėse ir išplėsta nacionalinė sutartis būtų taikoma apie 13 tūkst. darbuotojų.
- Ministerijos pateikė savo poziciją dėl nacionalinės sutarties taikymo išplėtimo:
  - ✓ Kultūros ministerija ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerija – neprieštarautų (beveik visos jų įstaigos yra biudžetinės įstaigos).
  - ✓ Aplinkos ministerija – nepritaria, nes tai pareikalautų papildomų lėšų ir sudarytų nevienodas darbo sąlygas įmonių ir įstaigų darbuotojams.
  - ✓ Sveikatos apsaugos ministerija – nemato galimybių, nes PSDF biudžetas subalansuotas pagal priežiūros paslaugų bazinės kainas ir papildomos/nesuplanuotos lėšos pareikalautų asignavimų perkirstymo.
- Lietuvos savivaldybių asociacija nurodė, kad siūlomas nacionalinės sutarties išplėtimas turėtų būti pagrįstas ekonominiais skaičiavimais ir papildomu finansavimu.

- Apibendrinus visų nuomones, **SADM siūlo Vyriausybės protokoliniu sprendimu:**
  - **nepritarti profesinių sąjungų organizacijų pasiūlymui** išplėsti 2021 m. nacionalinės kolektyvinės sutarties taikymą valstybės ir savivaldybių viešųjų įstaigų ir įmonių profesinių sąjungų organizacijų nariams, nes tai pareikalautų papildomų išlaidų sutartyje numatytoms garantijoms įgyvendinti, kurios 2021 metams nenumatytos.
  - pavesti SADM apie Vyriausybės sprendimą informuoti profesinių sąjungų organizacijas.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome klausimą svarstyti Vyriausybės pasitarime.

Socialinės politikos grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

tel. 8 706 61 803, el.p. ausra.gratuleviciene@lr.lt